

Reggeli Ujság

16. évfolyam 149. szám

Szerkeszti
Andréc Dezső

Noviszád, 1935 június 27. csütörtök

A kormány július 4.-én olvassa fel nyilatkozatát a szkupstinában

Mit várnak Macsekék az új kormánytól? — Dr. Korosec mérsékelt állásfoglalása — Szpaho sem olyan merev ellenzéki, mint dr. Macsek

Sztanojevics Aca szerepe — A szerb földmives szövetség szerepe a Jevtics kormány bukásánál — Az államvédelmi törvénybe ütköző cselekménnyel gyanúsítják Jankovics Dragutin volt földmivelési minisztert

A kormánydeklaráció megszövegezésére kiküldött bizottság dr. Korosec, dr. Szpaho, dr. Auer és Sztetanovics tegnapi délelőtti tartották első ülésüket dr. Sztójadinovics Milán miniszterelnök-külgügyminiszter elnöke mellett. Az ülésen elhatározták, hogy a szkupstinát július 4. csütörtök délelőttre hívják össze ülésre

Ma, csütörtökön reggel hét órakor a kormány tagjai dr. Sztójadinovics Milán miniszterelnök vezetésével autón Oplenágra utaznak. Délelőtt tíz órakor a Szveti Györgye templomban gyászistentisztelet lesz Boldogult Egyesítő Vitéz Alekszandar király emlékére

Az ország közvéleménye nagy érdeklődéssel kíséri a politikai események kialakulását. Egyelőre még meglehetősen bizonytalanság uralkodik, mert a kormány, a szkupstinával akar dolgozni, Jevtics volt miniszterelnök azonban meglehetősen élesen nyilatkozott a klub ülésén az új kormányról. Ez viszont érthető, mert

dr. Sztójadinovics Milán miniszterelnök egészen más uton halad, mint amelyen Jevtics Bogolyub ment.

A Sztójadinovics kormány megalakulása egészen új életet hozott a politikába. A májusi választások után, de különösen az igazolóbizottság jelentésének szkupstinai tárgyalása során olyan éles támadások hangzottak el a volt kormány hívei részéről az ellenzék ellen, ami teljesen szokatlan volt a jugoszláv politikai életben is.

Ez a szükségtelen és mértéket nem ismerő ellentét nemcsak lehetetlenné tette a Jevtics kormány és Macsek vezetése alatt álló ellenzék közötti megegyezést, hanem megszakított minden összeköttetést is és így a megegyezés teljesen reménytelenné vált.

Az új politikai kombináció azonban, amely a legszélesebb alapokra helyezkedett nem zárja ki a megegyezés lehetőségét. Sőt minden adva van, hogy ez sikerüljön. Dr. Stutej boszniai képviselő, akit dr. Macsek listáján választottak meg és aki vezére beográdi tartózkodása alatt állandóan együtt volt vele, egy Szarajevóban megtartott értekezleten kijelentette, hogy

dr. Macsek és hívei a belső politika,

első sorban pedig a horvát kérdés végleges rendezését várják dr. Sztójadinovics kormányától.

Politikai körökben élénken tárgyalják azt a körülményt, hogy dr. Sztójadinovics Milán először Sztanojevics Acával a radikális párt főbizottságának elnökével tárgyalta kormány megalakítása előtt és hozzájárulását és támogatását kérte megbízatása végrehajtásához. Ennek birtokában fogott hozzá a munkához, aminek legnagyobb jelentősége a Sztanojevicsal történt megegyezésen kívül az, hogy a január 6-a előtti parlamenti ellenzék köréből dr. Korosec Antun és dr. Szpaho Mehmed is tagjai a kormánynak.

Dr. Korosec nem helyezkedett sohasem olyan éles ellenzéki álláspontra, mint dr. Macsek és ezért nem is jeleltette magát sem híveit az egyesült ellenzék listáján,

de nem vállalt jelöltséget Jevtics listáján sem. Dr. Korosec mindig a mérséklet embere volt és ezt megtartotta azután is, hogy a múlt év októberében az internáltságából szabadon bocsájtották. Dr. Szpáhó Mehmed és hívei ugyan dr. Macsek listáján voltak jelöltek, de nem mindenben követték listavezérüket. Erre a legjellemzőbb példa, hogy

dr. Szpáhó Mehmed nem írta alá a zágrebi rezolúciót,

amelyet pedig Macseken és Vilder Vetyeszlávon kívül Davidovics Ljubomir és Jovanovics Pizson Jovan is aláírtak. Már ebből nyilvánvaló volt, hogy Szpáhó

nem helyezkedik olyan merev ellenzéki álláspontra, mint Macsek, Da-

vidovics és Jovanovics Jovan hívei.

A kormánnyal szemben illetve a kormány mellett kialakult front már most is sejtetni engedi a későbbi politikai alakulatokat. Sztójadinovics a volt radikálisokra, a szlovén néppártra és a muzulmánokra, valamint a demokraták egy részére támaszkodik.

A parlamentben Jevtics hívei foglalnak állást a kormánnyal szemben és ha hitelt lehet adni a Beográdból érkező híreknek, akkor

Jevtics Bogolyub és barátai a jugoszláv fasiszta csoportot fogják megalakítani és éles ellenzéke lesz minden olyan kormánynak, amely a horvát kérdést Macsek elgondolásai alapján akarja megoldani. A parlamenten kívül álló ellenzék,

amelyhez a volt földmives-demokrata koalíció tagjait, továbbá Davidovics Ljuba és Jovanovics Pizson Jovan barátait kell számítani, egyelőre várakozó álláspontra helyezkednek, az azonban bizonyos, hogy

a mai szkupstinába nem mennek be és annak munkájában nem kívánnak résztvenni.

Ez a körülmény is emellett szól, hogy rövidesen mégis ki kell írni a választásokat, mert a legsúlyosabb belpolitikai kérdésnek a horvát kérdésnek a rendezéséhez, erre feltétlenül szükség van.

A Vreme tegnapi számában egy előkelő politikus véleményét közli és ez annak a nézetének adott kifejezést, hogy a májusi választáson megalakult Macsek-Davidovics-Jo-

**A REGGELI ÚJSÁGNAK
NOVIZSÁD**

*Fixessenek ki
a szelvény ellenében*

1 parit

Vörös Kereszt Egyesület
nek a szegények felszerelésére

olvasható névkiírás

ponlos cím

TUDNIVALÓK: Kíváncsi, gyűjteni, beküldeni!
Csak száz összegyűjtött szelvény jogosít a nagy
ajándéksorsoláson való részvételre.

Apák és fiúk

A Jugoszláviai Magyar Közművelődési Egyesület néven újjáalakuló bánáti magyar közművelődési egyesület népes értekezletén amelyen az új alapszabályokat ismertették, az elnöklő dr. Várady Imre figyelemreméltó beszédet mondott az apák és fiúk, az öregek és fiatalok viszonyáról. A jugoszláviai magyar kisebbség közéletének illusztris vezető egyénisége az újjászülető régi egyesület új alapszabályainak intencióit méltatta és min denekelőtt arra a célra mutatott rá, hogy a közművelődési egyesületben az ifjuság számára minél szélesebb működési terület nyíl jék. Ennek a törekvésnek kidomborítása ka, csán azonban intelmet is intézett dr. Várady Imre az ifjusághoz, hogy fékezze kissé túrelmeltségét, hiszen a természet ugyanis el parancsolja az öregeket és a megüresedett helyekre a fiatalokat vezényli ki.

Egy értékes életpálya gazdag tapasztalataiból leszűrt bölcsességgel, az öregség hivatását védve, de a fiatalság jogait is el ismerve, elmélkedik dr. Várady Imre a régi és az új nemzedékek örök antagonizmusáról. Meg tudjuk érteni — mondotta —, hogy az ifjuság reformokat akar. Természetes folyama, hogy az öregek helyét lassanként fiatalok foglalják el. Amde nem szabad előfordulnia, hogy az öregek és fiatalok ellenségekként álljanak egymással szemben.

Nyilvánvaló, hogy dr. Várady Imre reflexiói abból az észleletből erednek, hogy a fiatalok elégedetlenek a jugoszláviai magyar közművelődési egyesület munkájának eddigi tempójával és a maguk vérmérsékletének viharos ritmusát akarják rádiktálni a fontolva haladó, a lehetőség határait meg legelő idősebbekre. Valóban a most újból szervezkedő jugoszláviai magyar közművelődési egyesület nem büszkélkedhetik nagy eredményekkel és csak dícséret illet meg minden olyan örökifejtést, amely a mulasztot tak gyorsíramu pótlására irányul. De ebben a tekintetben a negáció álláspontjára helyezkedő, a meglévőt ócsárló és új pozitívummal adós maradó bíráló semmiesetre sem az alkotásra való rátermettség megnyilvánulása, sőt sokszor a tehetetlenség lelezése.

A jugoszláviai magyar kisebbség kulturája nem áll még a fejlődésnek olyan magas fokán, hogy azok, akik érdekeit a szívükön viselik, illetékességi pert folytathatnának más ellen. És éppen a magyar kisebbség közművelődési viszonyainak hiányosságainál fogva nem serdülhetett még fel olyan jugoszláviai magyar ifjuság, amelynek meg van a teljes szellemi felszerelése az öregek

vanovics Pizson féle csoportosulással szemben egy másik nagy csoportosulás alakulhatna ki, amelyben a radikálisok, demokraták egy része, Korosecék és Szpáhóék vennének részt. Ily módon

egészséges parlamenti élet fejlődhetne ki, mert nemcsak erős ellenzék

A volt radikális párt támogatja dr. Sztojadinovics kormányát

A legutóbbi válság megoldásánál

nagy szerepet játszott Sztanojevics Aca a radikális párt főbizottságának elnöke.

Az agg politikus, aki ma már 86 éves, de ennek ellenére még mindig igen nagy befolyása van a politikai életben. Ez azonban egészen természetes is,

mert ma ő az egyedüli élő a radikális párt megalapítói és Pasics Nikola bizalmas munkatársai közül.

Hogy mennyire értékelte Pasics Nikola, Sztanojevics Acát, arra a legjellemzőbb az, hogy politikai válságok idején

mindig felkereste knyazseváci magányában és egyedül vele tanácskozta meg a helyzetet.

Boldogult Egyesítő Vitéz Alekszandar király is mindig kikérte véleményét kormányválságok idején. Sztanojevics Aca a január 6-i változás után is mindig a radikális párt állásfoglalását képviselte.

A legutóbbi május 5-i választás előtt is ez volt a nézete és már komolyan beszéltek róla, hogy nemzeti radikális egység címén a volt radikális párt is részt vész a választáson, azonban Jevtics és hívei ezt megakadályozták.

Mi siettette a Jevtics kormány bukását?

A belföldön és külföldön egyaránt az a vélemény, hogy a Jevtics kormány kizárólag a horvát kérdés miatt bukott meg. Kétségtelen tény, hogy a horvát kérdés annyira aktuális volt, hogy rendezése elől nem lehetett már sokáig kitérni, volt azonban ezenfelül más is, ami siettette Jevticsék távozását. A Jevtics kormányban igen nagy szavuk volt Vujics Dimitrije közlekedési és Jankovics Dragutin földművelésügyi minisztereknek, akik Gyorgyevics Voja volt földművespárti képviselőivel együtt vezető szerepet játszottak a szerb földműves szövetkezet életében.

A kormánypárton belül is azonban igen nagy szavuk volt a szerb földműves szövetkezetek vezetőinek és az ő erőyes és ellentmondást nem tűrő fellépésük következményeként jöttek egymásután a földműveseket védő rendeletek, mert ezek révén akarták az igen súlyos viszonyok között levő földműves szövetkezeteket is szanuálni. Dr. Sztojadinovics Milán pénzügyminiszter, aki már állásánál fogva is minden pénzügyi tranzakcióról tudott nem mindenben helye-

pozícióinak meghódítására. Dr. Várady Imre gondolatmenetében, amely a megállapítások élet letompítja, burkoltan az az igazság jut kifejezésre, hogy magában véve sem az ifjuság, sem az öregség nem erény és nem bűn. Mindkét életkornak nemes tartalmát a tehetség, a tudás és a jószándék adja meg. A képesség és nagyratörő akarat másképp bontakozik ki az ifjuság tüzes temperamentumból, mint a meglett kor higgadt, kiegyensúlyozott világszemléletéből, azonban maga az életévek száma sem koncepciót, sem ihletet nem határoz meg. Akiben tehát van arravalóság, hogy a jugoszláviai magyar kisebbség kulturáját szolgálja, an-

lenne, amely mindig ellenőrizhetné a kormány munkáját, hanem lehetővé válna a parlamenti váltógazdaság is,

mert a két nagy csoportból alakult kormányok egymást követhetnék a kormányzásban.

lyozták.

A Jevtics kormány lemondása után azonban Sztanojevics Aca szerepe ismét fontos volt és az ő hozzájárulása tette lehetővé a Sztojadinovics kormány megalakulását.

Sztanojevics Aca a Vreme szerkesztőjének tett nyilatkozatában kijelentette, hogy

a Sztojadinovics kormány megalakulása egy lépést jelent előre.

Annál inkább ennek tekinthető ez — mondta Sztanojevics Aca, mert az új kormányban dr. Korosec és dr. Szpáhó is helyet foglalnak. Az állam szüksége és az általános érdekek miatt kellett lehetővé tenni, hogy azok az emberek is részt vegyenek a politikai életben, akik a nép teljes bizalmát élvezik és csak hasznára lehetnek az országnak. Annak a nézetének is kifejezést adott Sztanojevics Aca, hogy

rövidesen ismét összeülhet a radikális párt főbizottsága,

hogy a szükséges határozatokat meghozza. Hangsúlyozta még azt is, hogy

az ő együttműködésük dr. Koroseccal és dr. Szpáhóval könnyen megvalósítható és velük egy erős politikai csoport megalakulása keresztül véhető.

selte azt amit a földműves szövetkezetek vezetői tettek és még tenni akartak.

Dr. Sztojadinovics Milán nemcsak a földművesek érdekeit nézte, hanem tekintettel volt az ország kereskedelmi és ipari életének érdekeire is. Így keletkezett az ellentét Sztojadinovics Milán és a földműves szövetkezetek vezető emberei között.

Érdekes ezzel kapcsolatban a zagrebi Obzor tegnapi számának megállapítása. A lap rámutat arra, hogy dr. Sztojadinovics kormányának a legnagyobb ellenfelei és a Jevtics rezsim legnagyobb barátai az ugynevezett

jugofasiszták a volt horvát képviselők köréből rekrutálódnak.

Sztojadinovics legnagyobb ellenfelei a prékói járásokból választott horvát képviselők és az igazoló bizottság jelentése során olyan éles beszédeket mondtak, hogy ezek nemcsak a szkupstinában, hanem az egész közvéleményben is élénk reakciót váltottak ki. A másik csoport, amely, ellenzékbe vonul a kormány-nyal szemben a földműves szövetkezetek cso-

nak ott van a helye azon a porondon, amelyet a Jugoszláviai Magyar Közművelődési Egyesület nyújt, tekintet nélkül születésnek évszámára. Aki pedig alkalmatlan arra, hogy a jugoszláviai magyar kisebbség kulturájának sorkatonaságában sarzsit kapjon, annak a hiányzó kvalifikációját sem az ifjuság, sem az öregség nem pótolja.

Apák és fiúk a természettől rendelt eltérő diszpozícióikkal egymás kiegészítik s dr. Várady Imre méltán emelte ki beszédében, hogy apáknak és fiuknak vállvetve és nem egymásnak frontot csinálva kell a jugoszláviai magyar kisebbség kulturáját szolgálniok.

portja. A lap szerint

e csoport ellen nagy anyagot gyűjtöttek össze, különösen a szerb földmives szövetségek munkájával

kapcsolatosan, amely földmives szervezet élén Gyorgyevics Voja képviselő áll, aki szintén egyik főszónoka volt az ellenzék elleni harcnak.

Az államvédelmi törvény alapján tesznek feljelentést a volt földmívelési miniszter ellen

Az Obzor szerint egy csoport vizsgálóbizottság kiküldését követeli a szerb földmives szövetségek ügyével kapcsolatban és ennek a bizottságnak lesz a hivatása megállapítani, hogy

mi történt azzal a nagyszámú szubvencióval, amit az állam a szerb földmives szövetségnek adott.

Külön vizsgálatot követelnek Jankovics Dragutin volt földmívelésiügyi miniszter ellen. Zdravkovic Jovan ellenzéki képviselő

az államvédelmi törvény alapján tesz feljelentést Jankovics Dragutin volt földmívelésiügyi miniszter ellen,

még pedig szkoplyei beszéde miatt. Az Obzor azt is tudni véli, hogy az igazságügyminiszter dr. Jankovics mentelmi jogának felülgesztését kéri majd a szkupstinától, hogy a volt földmívelésiügyi minisztert kiadhassák a bíróságnak.

A kormány július 4-én olvassa fel nyilatkozatát

A minisztertanács keddi esti ülésén dr. Sztojadinovics Milán miniszterelnök-külsőügyminiszter vezetésével külön bizottságot küldött ki, amelynek feladatává tette a kormány nyilatkozat kidolgozását. A kormány nyilatkozatát, a miniszterelnök a szkupstina július 4-i ülésén olvassa fel. A nyilatkozatban ismerteti programját és egyúttal kijelöli bel- és külpolitikai irányvonalait.

Miniszterek munkában

Dr. Sztojadinovics Milán miniszterelnök tegnap fogadta a szakminisztereket, akik beszámoltak tárcáik keretébe vágó ügyekről. A miniszterközi gazdasági és pénzügyi bizottság tegnap ülést tartott és ezen az ópium és buza árával foglalkoztak.

Dr. Korosec Antun belügyminiszter pénteken Ljubljánba utazik és részt vesz az eucharisztikus kongresszuson.

Élénk élet a szkupstinában

A szkupstina épületében tegnap is igen élénk élet volt. A képviselők nagy számban voltak jelen és tárgyaltak egymással. A szlovén képviselők is megbeszélést tartottak és elhatározták, hogy minden tekintetben szolidárisok lesznek. Azt azonban nem árulták el az újságíróknak, hogy milyen magatartást tanúsítanak a jövőben.

A szkupstina épületében megjelent Jevtics Bogolyub volt miniszterelnök és Popovics Velya belügyminiszter is, akik a képviselők jugoszláv klubjának ülésére jöttek el. Jevtics Bogolyub tegnap közölte, hogy lemond a szenátorságról és megtartja a képviselői mandátumot. A Jevtics lista képviselői klubja tegnap délután 5 órakor folytatta a kedden megkezdett ülést. Az ülés megnyitáskor 85 képviselő volt jelen, akik nagy érdeklődéssel hallgatták az egyes felszólalásokat.

Új bánok kinevezése előtt

Megbízható hírek szerint hamarosan sor kerül négy új bán kinevezésére. Kosztrenics szavai bán utódként dr. Sibenik Sztanko volt minisztert emlegetik. A vrbázi bán

A modern kozmetika csodája:

SOA-narancskrém!

ALBUS - Terpentin-zappan
minden napra - minden fehérrepuhához

A prágai eucharisztikus kongresszus előkészületei

Verdier párisi bíboros-érsek képv. selyi a Szent-aiját a kongresszuson

Prágából jelentik: A csehszlovák távirati iroda jelentése szerint Verdier párisi bíboros érsek, aki a Szentszék követeként vesz részt a prágai eucharisztikus kongresszuson, elutazása előtt a Havasíroda munkatársának a következőket mondta:

— A háboru óta most történik meg első ízben, hogy Csehszlovákia katolikusai pártkülönbség nélkül eucharisztikus kongresszusra gyűlnek össze.

Az utolsó három évszázad folyamán ugyancsak ez az első eset, hogy a pápa követe Csehszlovákiába megy. Büszkeséggel tölt el és nagy megtiszteltetésnek veszem, hogy a Szentszék ezzel a küldetéssel engem bízott meg. Egyébként is elhatároztam hogy résztveszek a prágai kongresszuson, még mielőtt a Szentatya követévé nevezett ki. Örömem annál nagyobb, mert olyan országba megyek, amelyet még nem ismerek és amely fiatal ország.

Csehszlovákiában nagyszámu katolikus él és én mindnyájukat meg fogom látogatni. Mindenhova elviszem a Szentatya áldását.

Küldetésem tisztán vallási jellegű.

Mükedvelés

Szabadtéri játék Temerinben

A világpolitikai és gazdasági válságok forogtatásában egy pillanatra talán érdemes megállni annál a hírnél, hogy a Temerini SK mükedvelőgárdája szombat este szabadtéri színpadon adja elő Kálmán Imre Csárdaskirálynő című operettjét. Temerin kissé távolesik a nagyforgalmu kulturközpontoktól, talán nem is vet sok ügyet arra, hogy kulturális munkálkodását nagydobra üsse. Ellenben dolgozik.

Dolgozik, még pedig olyan kitarással és odaadással, hogy mintaképeül állhat a magyar kultúra munkásai előtt. Hossza volna felsorolni a temerini kulturmunkálkodás fejlődését és eredményeit, a temeriniiek talán nem is kívánnak kérkedni vele. Csak éppen szerényen állapítják meg, hogy ők az elsők, akik szabadtéri előadást rendeznek.

Aki ért hozzá, tudja, milyen anyagi áldozatot, mennyi fáradságot és önfeláldozást jelent, egy ilyen szabadtéri előadás megrendezése. Ugy illenek, hogy szombat este a TSK pályáján messzi vidékről érkezett gratulálók tenyerei verődjenek tapsra — ha a valóságban nem, legalább gondolatban, — amikor széttlibbennek a temerini szabadtéri színpad függönyei.

OMIS - SPLIT MELLETT

Hotel „Bellevue“

egyetlen szálloda közvetlenül a tenger mellett, na is terrasszal. — Szobák folyóvízzel!
Penzió 60 — 80 din., a dépanaszban 50 din.

Fedák Sári könyvradományokból él Losangelesben

Losangelesből jelentik: Fedák Sári, aki ezidőszerint — mint ismeretes — a koronatanu szerepét játssza az Aknay—Vajda perben,

a legszűkebb viszonyok között él Kaliforniában és honfitársai támogatására szorul.

Mivel ezek többnyire kiskereskedők és kisiparosok, adományait természetben juttatják el Fedákhoz. Egy magyar hentesmester naponta küld Fedáknak hentesárakat s

Székrekedésnél és emésztési zavaroknál

igyunk reggel éhgyomorra egy pohár

természetes **Ferenc-József keserűvizet**

Regist. od Minist rstva soc. pol. i Nar. zdr. S. broj 15485 od 25. V. 1935.

ugyanígy elküldik adományait gyümölcs, főzelékkereskedők és fűszerek is. A per költségeit a két művész jóbarátai fedezik, elsősorban Ben Blumenthal. Fedák Sári budapesti villáját annyira megterhelte, hogy hazatérése után minden valószínűség szerint egy fillérje sem marad.

—o—

hindu költő és filozófus.

A múlt évben elköltöztetett vendégei voltak a főszövetségnek, Kalkutta polgármestere és Kingsburry volt amerikai miniszter, Roosevelt elnök benső munkatársa látogatott el Jugoszláviába, hogy tanulmányozza a szövetségeket, Kingsburryt Roosevelt elnök bizta meg, hogy tanulmányozza az európai egészségügyi szövetségeket. Kingsburry meglátogatta a bácskai szövetségeket is.

A főszövetség mostani elnöke dr. Prohászka Ljubomir nyugalmazott miniszteri osztályfőnök, alelnöke dr. Ivanics Szevan, a központi egészségügyi hivatal főnöke.

A hatóságok a legnagyobb előzékenységet tanúsítják az egészségügyi szövetségek iránt, a nép pedig megértéssel és szeretettel kíséri ezt a munkát.

(A következő folytatásban a szövetségek szervezetét ismertetjük.)

Az egészség a legnagyobb kincs

Negyvenkétezer tagja van

a német egészségügyi alszövetségnek, amely minden téren fejleszti a falut

Rabindranath Tagore is a jugoszláv példa nyomán alakítja meg az indiai szövetségeket

Mint már említettük, az egészségügyi szövetségek mozgalmában dr. Kojics Gavrilo szíváci származású orvos végezte az utótrő munkát. Az egészségügyi szövetséget létesítésének eszméje is dr. Kojicsé volt. Ennek az eszmének a megszületéséhez érdekes és valószínűleg igaz legenda fűződik.

A háboru után Jugoszlávia is nagyobb összeget kapott a Rockefeller alapítványból arra a célra, hogy a közegészségügyet magasabb színvonalra emeljék.

Az összeg felhasználásának irányítását dr. Kojics Gavrila bízta.

A háboru után főleg Szerbiában rendkívül kedvezőtlenek voltak az egészségügyi viszonyok, mivel a súlyos megpróbáltatásokkal járó világháboruban erre természetesen nem fordíthattak figyelmet. Éppen ezért dr. Kojicsnak nagy fejtörésébe került az, hogy az összeget mire fordítsa, hol kezdje el a hiányok pótlását. Világos volt előtte, hogy ha csak kórházakat építtet, megközelítően sem emelhet annyit, amennyire szükség van. Amint dolgozószobájában fűrengett, az ablakon át látszó szemközti épületre szegte szemét, ahol egy gazdasági szövetséget cégtáblája függött. Addig nézte akaratlanul is a cégtáblát, amíg eszébe nem ötlött, hogy miért nem lehetne az egészségügyet szövetségi alapon megszervezni?

A kezdet tövises útjain...

Kezdetben igen nehezen haladt előre a szövetségek megalakításának ügye. Az orvosok nagyrésze ellenszegült a mozgalomnak, mert azt hitték, hogy lerontja munkájuk addigi értékét, illetőleg csökkenti betegük számát. Másrészt sokat kellett harcolni azért is, hogy ezeket az egészségügyi szövetségeket ugyanazokban a kedvezményekben részesítsék, mint a gazdasági szövetségeket. Ez az utóbbi küzdelem igen sokáig, nyolc esztendőig tartott, mert csak az 1930-as szövetségi törvény adta meg az összes kedvezményeket az egészségügyi szövetségeknek is.

A törvény szerint a szövetségek nem csak külön orvosokat alkalmazhatnak, hanem ápolónőket, szülésznőket is. Azonkívül saját kórházakat, rendelőköt (ambulancia) fürdőket, gyógyszertárakat és kézi gyógyszerárakat rendezhetnek be.

A falu teljes felvirágoztatása

Már az egészségügyi szövetségek annyira kifejlődtek, hogy nemcsak az egészség ápolásával foglalkoznak, hanem

az ezzel kapcsolatos szociális kérdésekkel is.

Igy csecsemőgondozókat, napközi otthonokat létesítenek és fokozottan gondoskodnak a gyermekágyas anyákról.

A vardari bánóságban az egészségügyi szövetségek rendszeresen foglalkoznak a falvak esaternázásával, azonkívül állatorvosokat alkalmaznak és élénk mozgalmat indítottak a növényi betegségek leküzdésére. Egyszerű munkarendjükbe iktatták a falu teljes egészségügyi és gazdasági fellendítését. Ifjúsági egyesületeket is alakítanak és ezeknek tagjai egymással versengenek abban, hogy melyiküknek a gazdasága rendeztebb és tisztább, valamint egészségesebb.

Kórházakat is építenek a németek

A németek velük született rend és tisztaságszeretettel hamar felismerték az egészségügyi szövetségek nagy jelentőségét. Öt évvel ezelőtt alakult meg a német kisebbség egészségügyi alszövetsége, amely a főszövetséghez tartozik.

Ennek az alszövetségnek közel 80 szövetsége van összesen 42 ezer taggal.

Az alszövetség saját orvosokkal, szülésznőkkel, napközi gyermekotthonokkal, gyógyszerárakkal rendelkezik, sőt külön női osztályt is alakított. Kétféle tanfolyamokat tart a csecsemőápolásról, gyermekágyas anyá gondozásáról, első segélynyújtásról stb. Ezenkívül oktatást nyújt a háztartásra, baromfitenyésztésre és a kertészetre vonatkozóan is.

Most két kórházat létesít az alszövetség, az egyiket Bácskodobropoljén, a másikat pedig Buljkeszen. Mindkét kórház 3—3 ágyas. Az egyik kórház mellett egyéves háztartási iskolát is állítanak fel földművelésnyelők részére.

Roosevelt barátja jugoszláviai tanulmányuton

A külföld is nagy érdeklődést mutat a németek egészségügyi munkássága iránt, hogy az alszövetségnek állandóan vannak vendégei Német és Lengyelországból, sőt Kínából és Indiából is. India Bengália nevű tartományában most alakítanak négy egészségügyi szövetséget, amelyet jugoszláv mintára rendeznek be. Ennek a mozgalomnak a kezdeményezője senki más, mint

Rabindranath Tagore, a világhíró

Ha a bellehemesek sok bort isznak...

A noviszádi törvényszéken elítélték négy noviszádi munkást

A noviszádi törvényszéken Petrovics Bozsidar hármastanácsa szerdán érdekes testi sértési ügyet tárgyalt. A bíróság előtt Lung Antal, Lung József, Ráb Iván, Szekeres József és Bálint István fiatal noviszádi munkások állottak, akik ellen az volt a vád, hogy a múlt év december 23-án az egyik noviszádi kocsmában megverték és megszurkálták egy rendőrt.

Az öt munkás karácsony előtt egy bellehemes társaságot alakított és esténként így járták végig az utcákat. Karácsony bójtje előtt való este sok helyre behívták őket és számos házban jól tartották italt a legnyeket úgy, hogy berugtak. Hyen állapotban betértek a Fehér féle vendéglőbe, ahol italt kértek. Nagyon hangosan viselkedtek és a jelenlevő Zubesevics körrendőr figyelmeztette őket, hogy maradjanak békében. A figyelmeztetésből szóváltás lett, majd a legények megtámadták és megszurkálták a rendőrt, aki több helyen súlyos sérülést szenvedett.

A tárgyaláson a vádlottakat Hadzi Koszta, dr. Kohn Mátyás, dr. Handler Zsigmond, dr. Rasko Joszip és dr. Székely Géza ügyvédek védtek. A vádlottak Bálint kivételével beismerő vallomást tettek. A bíróság Lung Antalt 3 havi, Lung Józsefet, Ráb Ivánt és Szekeres Józsefet pedig 3—3 havi fogházra ítélte, míg Bálint Istvánt el nem tette. Az elítélteknek a vizsgálati fogságot beszámították a büntetésbe.

Nagy részvétellel temették el a válóperes tárgyalás után halálba menekült sztáribecseji fiatal uriasszonyt

Szomorú szenzáció erejével hatott városszerte az a gyorsan terjedő hír, hogy a sztáribecseji származású, nagyon csinos, nagyon szerencsétlen fiatal uriasszony, Török Ferencné, Weitzig Babus a Noviszádon megtartott pénteki válóperes tárgyalása után öngyilkosságot követett el a pályaudvaron. Halálhíre mély megdöbbenést és őszinte részvétet keltett. Weitzig Babust kedden délután temették és utolsó útjára nagyon sokan elkísérték a tragikus sorsu uriasszonyt.

—o—

Eden elutazott Rómából

A megbeszélések előbbrevíttek az angol-olasz közeledés ügyét

Rómából jelentik: Suvich külügyi államtitkár kedden ebédel adott Eden tiszteletére. A tanácskozásokról a következő hivatalos jelentést adták ki:

— Eden miniszter kedden egyórás megbeszélést folytatott Mussolini miniszterelnökkel. A megbeszélésen az európai problémákról volt szó. Megállapították, hogy

folytatni kell a február -i találkozón, valamint a strezai értekezleten megállapított politikát.

A megbeszélésen szóba került az olasz-abelszin kérdés is. Eden miniszter a sajtónak rövid nyilatkozatot adott, amelyben a vizsály elintézésének lehetőségeit fejtegette. A hivatalos közlemény hangsúlyozza ezután, hogy

minden európai kérdés szóba került, kivéve Németország visszatérését Genfben.

Eden miniszter szerdán délben elutazott Rómából. Utközben kiszáll Párisban és újabb megbeszélést folytat Laval miniszterelnökkel. A félhivatalos Havasiroda a római tanácskozásokból azt a véleményt szűri le, hogy

az angol-francia-olasz közös politika továbbra is fennáll.

Mussolini — mondja a jelentés — bizonyos fentartásokkal élt a keleti szerződés dolgában, másrészt a dunai egyezmény sürgősségét hangoztatta.

A francia lapok jelentése szerint Rómában általános az a nézet, hogy

Eden és Mussolini keddi megbeszélése előbbrevítte az angol-olasz közeledést.

Az, hogy az abesszin kérdést szívélyes keretek között szóba hozhatták, arra vall, hogy az

angol-olasz együttműködést sikerül nagyobb zökkenő nélkül fentartani.

Eden

Csak két megoldás van

Római körökben általános az a vélemény, hogy

az abesszin kérdés megoldásának csak két lehetősége van: Abesszinia vagy hozzájárul a protektorátushoz vagy pedig Olaszország kénytelen lesz hódító háborút indítani.

A Daily Telegraph külön tudósítója a következőket jelenti Addis Abebából: A Dzsemma szultánság elfoglalás miatti olasz tiltakozó jegyzékre az abesszin kormány azt válaszolta, hogy

az olasz kifogások értelmetlenek és értéktelenek,

miután Dzsemma már hosszú idő óta az abesszin állam egyik része, ahol Olaszországnak semmiféle jogai sincsenek.

A szegénység nem mentség a lopásra

Megverte, de nem akarta megölni a mostoháját Schneider József

Szomborból jelentik: Masirevics Branko hármastanácsa kedden tárgyalta Flosz József 56 éves koluti napszámos felesége Mária és veje Trap Mihály 26 éves koluti napszámos ügyét, akiket az ügyész azzal vádolt, hogy 1932 év folyamán rábeszéltek bejüket Trap Mihályt, hogy különböző töréses lopásokat kövessen el, Trap Mihályt pedig azzal, hogy 1932 év augusztus 2-án és áprilisban betört Hilbert Georg és Cveta és Józsefnél s különböző használati cikkeket vitt el 800 dinár illetőleg 300 dinár értékben.

A keddi főtárgyaláson Flosszék tagadták bűnösségüket, míg Trap beismerte tettét, de munkátlanságával és szegénységével védekezett. A bíróság ítéletében bűnösnek mondotta ki Trap Mihályt két esetben elkövetett betöréses lopásban és

3 havi szigorított fogházra ítélte,

míg Flosszékát felmentette a vád és következményei alól. Ugyanesak ez a tanács tárgyalta Pauli József 30 éves odzsaci gyári munkás és Uraes István temerini napszámos bűnügyét, akiket az ügyész betöréses lopással vádolt, mert 1932 január 16-án Bács-Bresztovácson betörték Leicht Adám lakásába és onnan nyolc sonkát, szalonnát, füstölt húst elvittek 1300 dinár értékben, a húst azután később értékesítették. Pauli val-

lómása során elmondotta, hogy nem vcl. keresetük, ezért a szombori Dika kocsmárosnál zálogba adták Uraes egyrend ruháját 110 dinárért. A pénzen cukorkát akartak vásárolni s egy kis üzletet kezdeni, de a pénz elfogyott és előbb

csak annyit akartak lopni, amennyi éhségüket csillapítsa,

de csak a lopáskor jutott eszükbe, hogy a ruhát is kiválthatnák a füstölt hus árából. Mindketten már korábban feleltek a bíróság előtt kisebb lopásokért. A bíróság ítéletében bűnösnek mondotta ki mind a kettőt és úgy Pauli Józsefet, mint Uraes Istvánt

4—4 havi szigorított fogházra ítélte.

Kedden tárgyalta Jovanovics Milenko hármastanácsa Marics Szevan 23 éves szombori lakos bűnügyét, akit az ügyész azzal vádolt, hogy 1932 májusában álkulcsal felnyitotta barátja Nikolics Sztójko ládáját és abból 200 dinárt vett ki. Marics beismerte, hogy a ládát felnyitotta s a pénzt elvette, de nem álkulcsal, hanem azzal a kulcsal, amely benne volt.

A bíróság 3 havi elzárásra ítélte.

Ugyanesak Jovanovics tanács tárgyalta az emberölés kísérletével vádolt Schneider József ügyét. A vád szerint Schneider 1932

V. oszt. huzása július 4 és 5

Sorsjegyeiket megvásárolhatják úgy az eddigi, mint az újonnan belépő játékosok a főelárusitonál

LUSTIG LAJOS banküzletében

Noviszád, királja Alekszandra utca 13.

november 10-én behatolt mostohája Schneider Józsefné lakására, a ciszternát előbb kinyitotta, hogy mostoháját eltegye láb alól. Schneider beismerte, hogy bűnös, de csak azért, mert

az asszonyt jól megverte,

de nem akarta megfojtani. A bíróság helyt adott Schneider védekezésének és könnyű testisértés miatt csak 15 napra ítélte.

A jugoszláv képviselők klubja tovább vár

A jugoszláv képviselők klubja szerda délutáni ülése végén határozatot hozott, amelyben hangoztatta, hogy megmarad a mártír király által beiktatott politika mellett. Az új kormány támogatása tekintetében nem hoztak döntést, hanem bevárják a kormány nyilatkozatát.

Kína és Japán között létrejött a megegyezés

Mukdenből jelentik: Kína és Japán között

megegyezés jött létre az északkinai helyzettel kapcsolatban.

Eszerint megszüntetik a japán csapatállásokat Tiencsinbe, Pekingbe és Csaharba. — Megszüntetik a távbeszélő vonalak megszüntetését is, egyelőre azonban megszüntetés alatt maradnak továbbra is a Nagy Fal mentén levő erődítmények, mert még nem értek véget a katonaságtól mentes terület ügyében folytatott tárgyalások.

Pekingi jelentés szerint kínai politikai körökben nagy figyelmet keltett az a sajtóhíre, amely szerint

a japánok nagy kínai-japán társaságot alakítanak Északkina gazdasági fellendítésére.

A japánok nyomban meg akarják kezdeni az erre vonatkozó tárgyalásokat Kínával.

— Az amerikai tüke menekül Roosevelt adóreformjai elől. Newyorkból jelentik: A demokratapárt vezetősége elhatározta, hogy Roosevelt elnök adóreformját még a mostani ülészákon munkába veszi. Ellenzéki körökben az új adótervekkel kapcsolatban hangoztatják, hogy ez az adóemelés még jobban elkedvetleníti a vállalkozási kedvet. Ha a reformokkal minimális bevétel-többletet érnek is el, ezzel még nem tudnak egyensúlyba hozni az Egyesült Államok költségvetését. Londoni jelentés szerint az angol devizapiac eseménye a dollár fokozatos lenyúlása. Ezt annak tulajdonítják, hogy az amerikai nagy vagyonok megkezdték menekülésüket Roosevelt elnök vagyonefelaprózó adóreformjai elől.

— A jugoszláv csapat újabb előretörése a brüsszeli bridzsversenyen. Brüsszelnél jelentik: A nemzetközi európai bridzsverseny negyedik napján a magyar csapat legyőzte az angol csapatot. A meglepetésszerűen küzdő jugoszláv csapat legyőzte Ausztriát. A kiváló jugoszláv csapatnak, amely eddig minden nagy ellenfelét megverte, kilátásai vannak az első díjra.

HIREK

Reggeli Újság

Szerkesztőség és kiadóiroda:

Noviszád, Kralya Petra 30. I. emelet
Telefon 21-37, éjeli 20-58.
Postacsekkszámla. Zagreb. 46.692

Előfizetés ára 1 hónapra 18.- dinár,
3 hónapra 50.- dinár

Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

Június 27

Szent László

Lengyelországban látta meg a napvilágot Szent László, mint a magyar Béla herceg és Rikiza lengyel hercegnő fia. Ötéves korában azonban már Magyarországra került apjával, aki a bihari várban telepedett le. Édesanyja, aki a Rajnamellék egyik kolostorában nevelkedett, vallásos szellemben, mélyes hitet és cselekvő készséget oltott fiába, atyja, pedig koránan egyik legkiválóbb hadvezére, katonai és lovagi szellemben nevelte fiát. Tizenhétéves korában elvesztette atyját és unokabátyja Salamon király elől Lengyelországba kellett menekülnie, bátyjával Gézával együtt, ahonnan 1064-ben tértek vissza, hogy haddal támadják meg Salamont. A püspökök azonban közbevettek magukat és kibékítették őket. A két herceg megkapta Magyarországot keleti harmadát és így László ismét kedvenc bihari várába költözhetett. Nem sokáig pihenhetett azonban, mert 1068-ban betörték a besenyők az országra és Salamon rokonaival együtt ellenük fordult. Cserholomnál ütköztek össze a magyar és besenyő hadak és az ütközet a magyarok nagy győzelmével végződött. A csata igazi hőse László herceg volt, aki vállalt magaslott ki a többiek közül és csatabárdjával már négy besenyőt ütött le, amikor üldözőbe vette az ötödiket, aki egy magyar leányt akart elrabolni, és őt is leütötte. Ez volt a fiatal herceg első bemutatkozása és hősiessége egy csapásra megszerette a harcias magyarokkal.

Salamon király bukása és Géza halála után őt emelték Szent István trónjára. Magyar ország sulyos viszonyok között élt, mert egyfelől a régi pogányság jelentkezett ismét, másfelől a besenyők és kunok veszélyeztették kelet felől Magyarországot és a keresztény nyugatot. László király mindkét ellenséggel leszámolt. A betörő kunokat és besenyőket három ízben győzte le és minden esetben sok ezer rabot ejtett közülük, akiket azután Magyarországon különböző vidékekre letelepített. A pogányságot is teljesen letörte és szigorú törvényeivel helyreállította a vagyon és közbiztonságot. Ő alapította a zágrabi püspökséget, a kalocsai érsekséget pedig Bácsba helyezte át.

Szent István, Szent Imre és Szent Gellért ereklyéit, pápai engedéllyel olárra emelte és ezzel nagy szolgálatokat tett a magyar kereszténységnek. Nemcsak nagy hős, négy király, hanem nagy szent is volt. A montecassinói apátságban ítélt levelében gyarló embernek vallja magát, aki fényes győzelmeit sem a harcokai sem a maga vitéségének, hanem a szent emberek imáinak köszönheti. Szent László alig ötven éves korában 1055 július 29-én halt meg.

*

Tovább tart a meleg

Egész Európában derült meleg idő volt. hőemelkedéssel. Jugoszláviában is meleg, derült volt az idő. Az éjeli 24 óra alatt csak az ország középső és keleti részein volt helyenként eső. A legalacsonyabb hőmérséklet Mrzla Vodican 9, a legmagasabb Szentán 34 fok volt.

Időjárás: Derült meleg idő várható, helyenként esővel.

Vizállás

Apad a Duna és a Tisza. A Duna Komárom-Mohács között árad, máshol apad Bajáig közepes, legjobb magas vízállású. Noviszádnál tegnap 457 centiméter volt a Duna vízállása. A tegnapielőtti helyzettel szemben 13 centimétert apadt. A Tisza végig apad, alacsony vízállású.

— A vidovdáni üzletzárás Noviszádon. A noviszádi kereskedelmi és iparkamara közlése szerint pénteken, Vidovdánkor Noviszádon az összes üzleteket délelőtt tíz és tízenkét óra között zárva kell tartani.

— Meghívó. A noviszádi Cecilia egyházi női és férfikar összes tagjait arra kérem, hogy a mai, csütörtökön este 8-9-ig tartandó összpórára előnni sziveskedjenek. Pénteken fél 10-kor és szombaton 10 órakor lesz a latin mise. — Karnagy.

— Vidovdáni istentiszteletek sorrendje. Holnap, június 28-án Vidovdánkor az összes templomokban gyászistentiszteletet tartanak a koszovopoljei csatában elhunyt hősökért és mindazokért, akik a délszlávok felszabadításáért vívott harcokban életüket adták. Az istentiszteletek sorrendje a következő: a belvárosi katolikus plébánia templomban délelőtt fél tíz órakor, a pravoszláv püspöki templomban délelőtt 11 órakor, az evangélikus templomban a szlovákok részére 9, a németek részére 8 órakor, a református templomban 10 órakor, a görög katolikus templomban fél tizenegy órakor, a zsinagógában 11 órakor, a petrovaradini vártemplomban reggel 8 órakor, az ómajori templomban nem lesz gyászistentisztelet, a petrovaradini rókusai templomban pedig nyolc órakor lesz a gyászistentisztelet.

Működvelő előadást rendez a noviszádi Református Olvasókör. A noviszádi Református Olvasókör július 6-án nyári színpadon előadja a Ködkirályfi és a Hamis az asszony egyfelvonásosokat.

— A budapesti tábla jóváhagyta Matuska büntetését. Budapestről jelentik: Matuska Szilveszter bűnügyének tárgyalását az ítéletábra kedden a késő éjszakai órákban befejezte. Az ítéletet szerdán délelőtt hirdették ki. A tábla a törvényszék ítéletét helybenhagyta. Matuska Szilvesztert bűnösnek mondotta ki huszonkétrendbeli gyilkosság büntetésében, valamint tízenegyrendbeli gyilkosság büntetésének kísérletében és ezért összbüntetésül kötél általi halálra ítélte. Matuskát rövidesen visszazárlítják a steini fegyházba. A magyar kuria előreláthatóan még a tél beállta előtt tárgyalja végső fokon Matuska bűnügyét.

— Mától kezdve jégfussok a noviszádi thermál gyógyfürdőben. 1882

— Végrehajtás akadályokkal. Jeremies Radivoj és Jeremies Tósóné martonosi lakókat azzal vádolta a szubotícai államügyész, hogy a múlt év novemberében megtámadták Vojnov Jovan közösi végrehajtót, aki foglalni jött ki a szállásukra a hátralékos adó fejében. Jeremies Radivojt anyjával együtt szerdán vontá felelősségre a szubotícai törvényszék egyesbírája, aki előtt a két vádlott azzal védekezett, hogy az adóvégrehajtó távollétük alatt önkényesen feltörte a gabonarakárt és hét kocsi kukoricát akart elszállítani. Emiatt szóváltás támadt közöttük, tagadták azonban, hogy Vojnovot sértegették vagy megtámadták volna. A bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása után mind a két vádlottat felmentette.

Dickenschein Lajos nem udvarolt Csáki Mihálynak. A Reggeli Újság május 30-i számában egy semmitőszéki tárgyalással kapcsolatban azt írtuk, hogy Dickenschein Lajos vrbászi munkás hosszabb ideig udvarolt Csáki Mihályné maliigysai asszonynak. Dickenschein múltév novemberében részeg fővel betört Csákiné lakására, mire az asszony leszurta. A semmitőszék négyévi fogságra ítélte Csákinét. A hírrel kapcsolatban Csáki Mihály maliigysai lakós annak megállapítását kéri, hogy Dickenschein nem udvarolt az ő feleségének.

— Székrekedésnél és emésztési zavaroknál ígyunk reggel chymomorra egy pohár természetes Ferenc-József keserűvizet. Registr. Minisztarstva soc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 15. 485 od 25. V. 1935. 1592

— Az igazi kánikula. Tiencsin északkeleti várost olyan hőhullám borította el, amilyenre rég nem volt példa. A hőmérséklet tegnap 43.9 fok Celsius volt. Ilyen meleget 1903 óta, amikor 45 fokig emelkedett a hőmérséklet, nem mértek Tiencsinben.

HALLÓ.

NEWYORKBAN a rendőrség nagyszabású razziát eszközölt, amelynek során kilenc tagú gangster bandát tett áriaiatlanná. A banda letartóztatásával újabb gaztettet elöztek meg, mert a kilenc gangster el akarta rabolni Joe Luis néger boxlót, aki Newyork közelében trenirozott a Primo Carnera elleni boxmérkőzésre. A gangsterok azt hitték, hogy a mérkőzés iránti nagy érdeklődésre való tekintettel a boxmecs rendezője nagy váltságdíjat fizet majd a néger boxlóért.

Prágában nagy katolikus napot rendeznek, amelyen a pápa öszentségét Verdier párisi bíboros érsek képviseli. A prágai ünnepekre igen sokan jönnek külföldről. Az osztrák katolikusokat maga dr. Innitzer Bécs bíboros érseke, aki maga is Csehországban született, fogja vezetni. A lengyel katolikusok Hlond bíboros primás vezetésével jönnek Prágába. Verdier bíboros az „Echo de Paris”-nak tett nyilatkozatában kijelentette, hogy a prágai katolikus napon találkozhatnak Csehszlovákia összes katolikusai nemzeti különbségre való tekintet nélkül és így szazezer résztvevőre számítanak.

LONDONBAN nagy érdeklődés mellett kezdtek meg Pierpont Morgan hagyatékának árverését. Ez alkalommal eladják a híres „Armada” ékszert, amelyet 2700 guineáért a brit állami művész alap vásárolt meg. Az „Armada” angliai Erzsébet miniatűr szobra gazdag gyöngy és drágakő díszítéssel. Ezt az ajándékot a spanyol nagy armada 1588 évi veresége után kapta a királyné egy államférfiától ajándékba. Holbeinnak egy Mis Pembertonról készült miniatűrje 5900 guineáért kelt el.

Párisban az államtanács megsemmisítette azoknak a szocialista és kommunista közszéktanácsoknak a határozatát, amelyekkel ezek betiltották a templomok területén kívül megtartandó egyházi körmeneteket. E határozat alapján a Velenceiben levő Ilavelieux közszégen 35 év óta vasárnap először tartották meg a templomon kívül levő területen az urnapi körmenetet. A szocialisták és kommunisták azonban megtámadták a körmenetet és muálták annak résztvevőit. A rendőrség azonban megakadályozta az istentelen bandát tette végrehajtásában és több szocialistát valamint kommunistát letartóztatott, közöttük a közszé tanács egy tagját is.

Skóciában Kurt Patrick nevű falu lakosága tejjgazdasággal foglalkozik. Legutóbb ijesztő meglepetés elé állították a falubeli tehének gazdáikat. Amikor ugyanis hozzáálltak a fejéshez, a tehének ragyogó világoskék színű tejet adtak. Nagy volt az ijedelmük a lakosság körében és a tejet, valamint a tehéneket állatorvosi illetve vegyvizsgálóknak vették alá. Megállapították, hogy a legelő mellett felborult egy vegyszerekkel megrakott tehérgépkocsi. Ezek a vegyszerek megfertőzték és meglesiették a patak vizét, amelyből a tehének inni szoktak. Ezért volt világoskék színű aznap minden tehén teje Kurt Patrickban.

AMERIKÁBAN az összes lapok első oldalukon szenzációs jelentést közölnek a Massachusetts állambeli csillagvizsgáló közlése alapján. A csillagvizsgáló jelentése szerint május 26-án borzalmas katasztrófa fenyegette a világot. Egy másodpercen mulott, hogy a föld fele, teljesen el nem pusztult. A csillagvizsgáló jelentése a következő: „Május 26-án egy priési hullócsillag közeledett a föld felé. A hullócsillag a legnagyobb szerencsére másodpercenkénti 18.5 kilométeres sebességgel a föld felett 27 kilométer magasságban széthullott és elégett. Abban az esetben, ha a hullócsillag nem esik szét, hanem összeütközik a földdel borzalmas katasztrófa következett volna be. A hullócsillag olyan nagy volt, hogy a föld felületének egy részét teljesen elpusztította volna. Elsősorban Amerika és Japán területeit fenyegette a veszedelem, mert a meteor hozzájuk esett a legközelebb. A csillagvizsgálókban megállapították, hogy az utóbbi időben mind sűrűbben közelednek a nagy hullócsillagok a föld felé.

KULFÖLDI FÖZSZEZARLATOK

A dinár árfolyama: Budapest 7.80-8.30, Bécs 8.90-9.11, Prága 54.05-54.45, Berlin 5.63-5.67, London 215.

Zürich: Beograd 3.05, Páris 22.133 és egy negyed, London 15.00, Newyork 305 három nyolcad, Brüsszel 51.575, Milanó 25.28 három negyed, Madrid 41.925, Amsterdam 208.15, Berlin 123.15, Prága 12.795, Varsó 57.85, Bukarest 7.00.

Sztáribecseji hírek

A Jótékony Magyar Nőegylet június 29-én, Péter-Pál napján, délután négy órai kezdettel tartja évi rendes közgyűlését az apáca nővérek zárdájában.

A dunabánsági és toposideri vetőmagvizsgáló bizottság kiküldöttei megtekintették a járási vetőmagcélokra elvetett búzát és úgy nyilatkoztak, hogy valószínűleg a beceseji határból is szálltanak majd néhány községnek bányai búzát.

A katonai ügyosztály közli, mihez tartás végett: Nagyon sok esetben beidézték hadköteleseket, ámbar aláírásukkal igazolták, hogy az idézést átvették, mégis csak többnapos késedelmeskedés után jelentkeztek a katonai ügyosztályon. Mivel így nagyon sok kellemetlenséget és zavart támasztottak az ügykezelésben, a katonai ügyosztály szigorú intézkedéseket léptetett életbe. Azokat, akik a jövőben nem jelennek meg az idézésen feltüntetett időben, feljelentik a katonai hatóságoknál, ahol többnapos saját költségükön való elzárással sújtják a pontatlanokat.

A sztáribecseji főszolgabíróóság egy nap elzárásra átváltoztatható hetven dináros pénzbüntetéssel sújtotta Molnár Sándor, Németh János, Uborka Lajos, Csáky Balázs, Benkő János és Kollár Gyula fűszerkereskedőket, mert üzletükben magyar felirásokkal jelölték meg a fiókjukban levő, eladásra kerülő cikkek nevét.

*

— A noviszádi Polgári Magyar Daloskör serlegavatása. A noviszádi Polgári Magyar Daloskör július 6-án a Lira vendéglőben (Laze Kosztics u. 22.) serlegavatást és a „Vereshaju“ szereplőinek tiszteletére bálkettőt rendez reggelig tartó táncossal. A vezetőség tisztelettel meghívja tagjait, ismerőseit és barátait. Ez alkalommal három serleg kerül avatásra, melyeket Kulán, Apatinban és Sztáribecsejen szerzett a Daloskör. Vacsora vegyes sült salátával 10 dinár személyenként. Pénzbeszedőnk Szkiecsák László tagjainkat felkeresi és ha valakinél tévedésből nem jelenne meg, úgy szíveskedjenek Beck János könyvkötőnél (Futaki ut) jelentkezni, de lehet a Lira vendéglőben is. Jelentkezést elfogadják július 4-ig.

— A rigai zsidó nagytemplom főkántorának vendég szereplése a noviszádi zsidó templomban. Mandel Lajos a noviszádi zsidó hitközség volt és a rigai zsidó hitközség nagy templomának jelenlegi főkántora, ki nyári pihenőjének egy részét Noviszádon lakó családjánál tölti, a noviszádi zsidó hitközség előljáróságának felkérésére, pénteken a hó 28-án az esti és szombaton 29-én a dél-élelőtti istentiszteleten énekelni fog. A híres főkántor és kiváló énekes vendég szereplése elő nagy várakozással tekint a noviszádi templomlátogató és énekkedvelő közönség.

— A Katolikus Olvasókör (Dudarszka ucca 18.) a hó 29-én, Péter-Pál napján társasvacsorát rendez a Náni szindarab szereplőinek tiszteletére, amelyre ezúton hívja meg tagjait és az érdeklődő közönséget. A vacsora fél 9 orakor kezdődik, ára (pörkölt galuskával) 3 dinár. Előjegyzéseket elfogad Fehér István fűszerkereskedő (Kraja Matija ucca), Vadócz Sándor fűszerkereskedő és a kör szolgálja. Vacsora után tánc.

— Elítelt baranyai ver kedők. A szombori törvényszéken Vodenlijics hármastanácsa egy branjinvrhi verekedés ügyét tárgyalta. A vádlottak Volk Mária 38 éves branjinvrhi asszony valamint szülei Lessing Erzsébet 57 éves asszony és az 58 éves Lessing Gáspár, akik a vád szerint a múlt év augusztus 4-én Branjinvrhen Schmalebeck Adam házában megtámadták Femen Erzsébetet és eltörték egy oldalbordáját és kifecamították balkarját, úgy hogy mezei munkára teljesen alkalmatlanná vált. A bíróság a három vádlottat egyenként három hónapi fogházra ítélte.

— Fűrdőruhák, tüdőkahatok fűrdőcipők nagy választékban: Fischer J. és Fia cégnél, Noviszádon.

Sztáramoravicai hírek

Muhi András 44 éves moravicai kovácsmester revolverjavítás közben véletlenül kelesztüllött tenyerét. A sebesült kovácsmestert dr. Szubotin községi orvos részesítette első segélyben. — Minics Jelenka 32 éves bácski-szokoláci telepesszony asszony haladt Moravica felé. Utközben a kocsival szembe nagy sebességgel autó közeledett, melytől az ijedős lovak megbokrosodtak s rohanni kezdtek óriási sebességgel, s egy kőrakásnak nekimenve felfordították a kocsit. Az asszony hatalmas ivben repült ki az uttestre, olyan szerencsétlenül, hogy 6 centiméter mély és 30 centiméter hosszú sulyos sérülést szenvedett a combján. Az eszméletlen és sulyosan sérült asszonyt ápolás alá vették. — A sztáramoravicai katonai referens értesítése szerint a sztáramoravicai 1915. korosztály, valamint az eddig ideiglenes alkalatlanoknak minősített újoncok sorozása pénteken, Vidovdánkor lesz Bácska Topolán. A katonai referens felhívja a katonaköteleseket, akik betegség, vagy bármilyen egyéb ok miatt ezideig nem tettek le az esküt II. Petar királyra, hogy eskütételük Bácska Topolán lesz kedden. Ez alkalommal az egész bácskatopolai járás községeinek esküt nem tett katonakötelesei teszik le a katonai hűségkijűket. — Az országos nyári vásárt szombaton tartják meg Sztáramoravicán. A vásárra vészmentes helyekről előírásos járattal mindenféle jószág felhajtható. A jószágvásárral egyetemben kirakodó vásár is lesz. — A sztáramoravicai községi képviselőtestület most megtartott közgyűlésén mutatkozott be első ízben Lapcević Vlasztimir volt ledinci jegyző, akit a báni hivatal ezelőtt két héttel Moravicára nevezett ki. — Az ipartestület vezetősége ezúton is felhívja szabómester tagjait, hogy akik a szabómesterek novibrászi kongresszusán részt akarnak venni, jelentkezzenek utasítás végett legkésőbb a hét végéig a titkárnál. — Akik részt akarnak venni a noviszádi kedvezményes parkoló tanfolyamon, azok is haladéktalanul jelentkezzenek az ipartestületben utasítások végett.

*

— Gyenge érettségi eredmények a petrovgrádi gimnáziumban. Szerdán délután hirdették ki az érettségi vizsgák eredményét a petrovgrádi gimnáziumban. Az eredmény rendkívül kedvezőtlen, mert az érettségizők 50 százaléka elbukott. Az érettségi vizsgára negyvenegy jelölt jelentkezett és pedig 15, aki megismétli az érettségit, három, aki a nyolcadik osztályt ismételte és kettő, aki már harmadszor megy neki az érettséginek. A vizsgákon érettnak nyilvánítottak husz jelentkezőt, egy tantárgyból javítóvizsgára öten buktak, heten egy évre, heten elvesztették a jogukat, hogy mint rendes tanulók érettségizzenek és csak mint magán tanulók jelentkezhetnek egy ízben az érettségire, ketten pedig végképp elvesztették a jogukat, hogy érettségizzenek. Az érettségi vizsgát sikerrel tették le: Baletics Jovan, Bokonyics Dragomir, Visnjics Vendel, Glumac Bogdan, Grujics Milan, Dengel János, Dressler János, Jovanovics Balsa, Kertész Ottó, Kirchner Baltazar, Kohl Ferenc, Lábadi Albert, Mijajev Sztevan, Nikics Budinka, Nikics Zorka, Herceg Ferenc, Sáfrány Ilona, Söreghy Viktor és Söreghy Imre.

— A hajmoki zsidó szentegylet új vezetősége. A hajmoki zsidó szentegylet a napokban tartotta tisztújító közgyűlését, amelyen a következő új vezetőséget választották meg: Elnök Robics Ferenc, alelnök Schaeffer Lajos, gondnok Licht Sándor, pénztáros Schwartz Mór, titkár Glück István. A választmány tagjai: Révész Ottó, Fleischer Szaniszló, Schaeffer Lipót és Balassa Bertalan.

— Mert a számadó összszidta... Kósa István huszéves muzsljai gulyálegényt a számadója erőlyesen megdorgálta és ezt a legény annyira szívére vette, hogy felakasztotta magát. Tettét csak három nap múlva vették észre.

— Székrekedésnél és emésztési zavaroknál igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes **Ferenc-József** keserűvizet. Registr. od Minisztar-tva soc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 15. 485 od 25 V. 1935. 1599

Bácsi hírek

Tekintettel arra, hogy a község környékén az idén a dohánytermelők száma erősen megnövekedett a pénzügyi szakasz létszámát az eddigi három pénzügyőrrel hétre emelték fel. — Szombaton, Péter-Pál napján tartják a plébánia templom bucsuját, amelyre minden évben nagyon sok idegen szokott jönni. Az eddigi jelek szerint — ami a gazdasági válság jele — nem lesz az idén sem mulatság, mert az Omladina FC beszüntette működését és nincs aki mulatságot rendezzen. — Az árpa cséplését a napokban itt is megkezdtek. Egyelőre csak az agrárföldek cséplési eredményei ismeretesek, ahol négy és féltől hat métermázsáig terjedő termést csépeltek holdanként.

*

— Jelentkezzenek a noviszádi városi nyugdíjasok. A noviszádi városi nyugdíjasokat felkérjük, hogy legkésőbb július 1-ig jelentsek be téli fa szükségletüket a városi levéltárban.

— Lemondott a muzsljai községi képviselőtestület. A muzsljai képviselőtestület a napokban Zsivanovics Radomir főszolgabíró elnökletével ülést tartott, amelyen a képviselő tagok benyújtották lemondásukat. A főbíró a lemondást elfogadta. Az eddigi képviselőtestület távozása a községben örömet és megnyugvást keltett.

— Tulsokat fűtöttek — leégett a ház. Rendkívül veszélyes tűzvész pusztított Bosáron. Kampf János házában kenyeret sütöttek és a kemencét tulságosan befűtötték, úgy hogy a kémény kigyulladt. A ház náddal volt fedve és ennek következtében az egész épület villámgyorsan lángborult, sőt a mel léképiletek is kigyulladtak. A tűzoltóság tehetetlen volt a vésszel szemben és munkájuk csak a szomszédos házak megmentésére szorítkozott. Ez sikerült is, azonban a szomszédban lakó Kampf Kristófnak mégis elégett az udvarában levő szalma. Kampf János háza teljesen leégett és a háztartási tárgyakon kívül a padláson levő gabona, valamint több mezőgazdasági szerszám is a tűz martaléka lett.

— Betegség miatt öngyilkos lett egy adai napszámos. Holló Mihály adai napszámos sulyos idegbajban szenvedett és emiatt annyira elkeredett, hogy szombaton kiment a Tiszára és a vízbe vetette magát. A hozzátartozói csak akkor tudták meg, mi történt vele, amikor hétfőn a víz kivetette holttestét.

— Negyven nap az idegen kerékpár eltulajdonítása miatt. A szombori járásbíróságon Marić Vojislav büntetőbíró negyven napi elzárásra ítélte Pastrovics Sztipan földművest és Svraka Mihály szerelőt, mert Pastrovics Svraka rábeszélésére ellopta Vukovics Györgye kerékpárját, amit Svraka műhelyében szétszedtek és átalakítottak.

140 dinórért
1 öl tölgy-tűzifa
(Skar)
a futahi ERDOMANIPULACIÓ iatelepén
még 14 napig kapható! 1801

— Szegénysége miatt lopott — nyolc hónapot kapott. Janicsics Mátyás 23 éves bácskibrégi napszámos 1934 és 1935 telén Koluton és Gakovon több lopást követett el. A szombori törvényszék tegnap tárgyalta ügyét. A vádlott azzal védekezett, hogy gyermeke beteg volt, ő munka nélkül állott és nagy nyomorában szánta rá magát a lopásra. A törvényszék nyolc hónapi fogházra ítélte, de büntetését csak a mezei munka befejeztével kell kitölteni.

S P O R T

Jugoszlávia nem vesz részt a Balkán Kupa további küzdelmeiben

A bolgár szövetség nem adta ki a serleget a győztes jugoszláv csapatnak

A Szófiában győztes jugoszláv válogatott futballesapat kedden reggel 6 órakor megérkezett Beográdba. A kora reggeli órák ellenére többszáz főnyi közönség jelent meg az állomáson és lelkesen tüntetett a Balkán Kupa győztes csapata mellett. A válogatott csapat — mint ismeretes — megnyerte a Balkán Kupát, az értékes vándordíjat azonban nem hozhatta magával, mert a bolgár szövetség nem adta ki.

A bolgárok ugyanis azt hangoztatják, hogy az első félidőben a bíró nem ítélte meg a bolgárok gólját, hanem szabadrugást ítél ellenük azzal az indokolással, hogy a lövés pillanatában az egyik bolgár csatár akadályozta a védésben Glázcrt. A bolgárok sze-

rint ez az állítás nem fedi a valóságot, mert a gól pillanatában nem volt bolgár játékos Glázer közelében. A bolgár szövetség éppen ezért az esetet döntésre a FIFA elé terjeszti, a bolgár sajtó pedig azt követeli, hogy semleges pályán játszak le újra a döntő mérkőzést.

A bolgárok indokolását a JNSz annyira naivnak és átlátszó sakkhuzásnak minősíti, hogy máris megtiltja ellene a szükséges rendszabályokat. Legutóbbi ülésén kimondotta, hogy Jugoszlávia nem vesz részt a Balkán Kupa további küzdelmeiben, ami egyben a Balkán Kupáért folyó mérkőzések megszünetését is jelenti. Ugyancsak kimondta a JNSz azt is, hogy a román szövetséggel megszü-

neti az érintkezést. Megtiltja a jugoszláv csapatoknak, hogy romániai csapatokkal játszanak, a bírónak, hogy román csapatok mérkőzéseit vezessék. A bojkott indoklása, hogy a szófiai Balkán Kupa értekezletén a románok maguknak vindikálták a jövő évi Balkán Kupa mérkőzések megrendezését, noha jövőre Beográd volt soron. A románok azonkívül nem fogadták el, hogy Szófiában jugoszláv bíró vezessen olyan mérkőzést, amelynek egyik ellenfele román csapat volt. A bírók elleni esetleges kifogást hónapokkal ezelőtt kellett volna előterjeszteni és nem közvetlen a mérkőzés előtt. Így történt, hogy Szófiában egyetlen jugoszláv bíró sem vezetett mérkőzést.

Ki nyeri a Középeurópai Kupát?

Június 30 és július 7 között bonyolítják le a legértékesebb futballvándordíjnak, a Középeurópai Kupának második fordulóját. Az első fordulóban nyolc csapat elhullott s így most már kezdenek kialakulni az erőviszonyok, amelyekből a finálé résztvevőire lehet következtetni.

A lezajlott forduló a csehszlovák futball sport nagy sikerét hozta, mert négy induló csapatjuk közül három jutott túl az első gáton, a Spárta, Szlávja és a brünni Zsidenice. A Spárta első ellenfele a Vienna, a Szláviaé pedig a Szeged volt s így továbbjutásukkal mindenki számított. Meglepetést keltett azonban, hogy a brünni csapat meg tudta verni a bécsiek kedvencét, a Rapidot. A Zsidenice emlékeztet a tavalyi vidéki csapatnak, a Kladnonak szereplésére, amely nagy meglepetésre szintén megverte az Ambrosianát, de már a második fordulóban elvérzett a Fereneváros ellen. Érdekes, hogy a Zsidenice második ellenfele ezúttal szintén a budapesti zöld-fehérek csapata.

Az olasz csapatok a várakozásnak megfelelően szerepeltek, amennyiben két egyesületük jutott tovább, mégpedig a Juventus és a Fiorentina, bár a firenzei csapat helyett inkább a milanoi Ambrosianát várták a második fordulóba.

Ugyanígy szerepeltek a magyar csapatok, amelyek közül szintén kettő jutott tovább, de nem az a kettő, amelyet vártak. Általános volt a vélemény, hogy az Újpest és a Fereneváros lesznek a második forduló magyar résztvevői. A Fereneváros be is váltotta a hozzáfűzött reményeket, az Újpest azonban elvérzett, viszont kárpótlásul a Hungária jutott tovább a félelmetes Admira holttestén keresztül. A szegedi csapat többet nyújtott, mint amennyit vártak tőle, de kiesése előrelátható volt.

Az osztrák csapatok nagy kudarcot valottak, három világhírű csapat a Rapid, Vienna és Admira nagyrészt inferioris ellenfelekkel szemben hullott el s egyedül az Ausztria mentette meg az Ambrosiana megverésével a hanyatló osztrák futball becsületét.

A második forduló a következő párosításokat hozza:

Fereneváros—Zsidenice
Spárta—Fiorentina
Szlávja—Ausztria
Juventus—Hungária.

Az esélyek latolgatásánál figyelembe kell venni a csapatok eddigi teljesítményét. A Ferenevárosnak, ha komolyan belefekszik, nem lehet ellenfele a brünni csapat s a Spárta is biztos győztesnek látszik a firenzei csapattal szemben. Igen nagy küzdelem lesz a Szlávja és Ausztria között, amelyet az Ausztriának kellene megnyerni, de közismert tény, hogy az osztrákoknak

a csehekkel szemben sosem megy úgy, ahogy kellene. Hasonlóképpen bizonytalan a Juventus—Hungária mérkőzés kimenetele, mert a feljavult kékfehérek könnyen megverhetik a torinói csapatot, amely pedig majdnem minden évben bejutott még a Középeurópai Kupa döntőjébe.

A jelek szerint tehát valószínűnek látszik, hogy az elődöntőbe mind a négy országnak egy-egy résztvevő csapata kerül, mégpedig előreláthatólag a Fereneváros, az Ausztria, a Spárta és a Juventus. Bár a futballban sok minden lehetséges és nincs kizárva, hogy talán éppen a másik nagy csapat kerül ki győztesen a most kezdődő fordulóból.

—

Három csapat verseng az elsőségért Petrovgradon

Petrovgradról jeleltük: A vasárnapi bajnoki mérkőzések némileg tisztázták a bajnokság képét, bár még mindig három csapatnak van esélye a bajnokságra. A vasutas-csapat vasárnapi veresége miatt végkép elvesztette esélyeit, míg a Vojvodina és az Obilics csak a körülmények kedvező összejátéka folytán lehetnek bajnokok.

Legelőnyösebb helyzetben a Schwabische van, mert csupán a hátralevő Obilics elleni mérkőzésen kell legalább döntetlen eredményt elérnie és ezzel máris megszerezte a bajnokságot. A csapatnak eddig két tiszta pont előnye van és valószínűleg meg is nyeri a bajnokságot. Az előnyön kívül azért is igen esélyes a Schwabische, mert zonyit a ZsSK ellen elírt nehéz, de megérdemelt győzelem, amelyért bizony a csapat minden tagjának meg kellett dolgozni.

A jelenleg második helyen álló Borac már nem játszik szerepet a bajnokságban, mert valamennyi mérkőzését lejátszotta és helyét csak addig tarthatja, amíg a Vojvodina vagy az Obilics újabb győzelmet nem ér el. Valószínű, hogy a bajnokság befejezésével a negyedik vagy ötödik helyet foglalja el.

A ZsSK vasárnapi vereségével kiesett a bajnokjelöltek sorából és a hátralevő Vojvodina elleni mérkőzésen már csak a második helyre kerülhet fel. Ha ugyan győz a Vojvodina ellen, mert a Vojvodina még nem mondott le a bajnokságról és kedvező körülmények összejátéka folytán vasárnapi döntetlen eredménye dacára is bajnok lehet. Ehhez azonban szükséges, hogy az Obilics a hátralevő mérkőzésen legyőzze a Schwabische-t és a Vojvodina megnyerje a hátralevő mérkőzéseit a Gradjanszki és a ZsSK ellen, ami nem lehetetlen.

Hasonlóképpen igényt tart a bajnokságra az Obilics is, abban az esetben, ha a hátralevő két bajnoki mérkőzését a Radnicski és a Schwabische ellen a maga javára dönti el. Ebben az esetben jobb gólaránnyal a Vojvodinát megelőzve bajnok lehet.

Ezzel kimerítettük a hátralevő bajnoki mérkőzések lehetőségeit, nem számítva természetesen arra, hogy a Radnicski vagy a Gradjanszki is szerephet meglepetést az Obilics, illetve a Vojvodina ellen.

A vasárnapi szokászat miatt ismét elhalasztják a kisorsolt bajnoki mérkőzéseket és így a bajnokság még tovább húzódik. Még két forduló van hátra, július hetedikén a Vojvodina Gradjanszki és Obilics Schwab-

JÓ MUNKÁT AD A KISIPAROS

Noviszád

Autojavító mechanikus

Kinzel János, Luja Bertua ulica 31.

Autó és kocsifényező

Drenyák József, Ljubljanska 26.

Autóhűtők javítása és sirlámpák készítése

Philips Miklós, Dunavska ul. 18.

Bádogos és vízvezeték szerelő

Löbl Adolf, Carinska ul. 15.

Butorasztiatos és javítóműhely

Bubori László, Maszarikova ul. 9.

Bőrkereskedés

Tusak és Klein, Jevrejszka 9.

Cimfestő

Löwenberger Dezső, Futoski put 7.

Cipőipar

Noviszádi cipészek első termelő szövetkezete, Futoski put 25.

Cipészek

Barna Jakab, Zselyeznicska 25.
 Ferenci István, Vojvoda Bojovicsa ul. 5.
 Greuling Jakab, Zselyeznicska 23.
 Gyarmati András, Jevrejszka 12.
 Hajnal Lajos, Njegoseva 14.
 „Kod Seke”, Pasiceva 31.
 Krknus Milorad, Sztrazsilovszka 1., Mali Liman.
 Sztaparszki Milán, Petra Zrinjskog 18.
 Mockó Pavle, Njegoseva 14.
 Nagy Ferenc, Jovana Subotica 13.
 Ragaji Vasza, Jevrejszka 2.
 Rohrbacher Ferenc, Cara Lazara 5.
 Schmidt Péter, Zselyeznicska 81.
 Tarján József, Groblyanska 2.
 Zsupanszki Jovan, Uspenszka 3a.

Cipőkereskedés

Gögös Nándor, halpiac X. pavillon 13. sz.
 ROSA Ceti, halpiac IX. pavillon 2. sz.
 Szlavko Illin, Dunavska ulica 8.

Cukrász

Hang Franjo, Mileticeva ulica 4.

Cserép és palafedő mester

Szurkovszki Márton, Primorska ul. 26.

Egyenruha- és divatszabó

Horváth Ferenc, Futoski put 78.

Előnyomda és kézimunka kellékek

Özv. Király Matilda, Temerinska 5

Épület és portál asztalos

Koch Árpád, Ljubljanska ul. 22.

Épület és bútortestő

Wahl István, Kolarov trg 4.

Épület és díszmű bádogos

Bless Wendelin, Ustavska 5.

Fa-szobrász

Wekerle Josip, Futoski put 74.

Fegyver- és kerékpárüzlet

Irsai József, Futoski put 16.

Fényképész

Wolf Ferenc, Futoski put 61.

Fehérnemű tisztító intézet

Kapmajer Mihályné, Futoski put 43.

Fűtés, vízvezeték, gáz, bádogos munkák

Weisz Sándor, Luja Bartua 27. Telefon 23-62.

Festék-üzlet

Svabjankov V. Vojislav, Njegoseva 26.

Férfi és női kalapkészítő

Malatinszki Árpád, „Sloboda” udvar.

Férfi szabóság

Gärtner János, Futoski put 67.

Hözl és Atanackovics, Postanszka 7.
 Esku Simon, Futoški put 24.
 Kann Jenő, Kr. Alekszandra 14, udvar.
 Kovács Mihály, Kralya Alekszandra 9.
 Milicz Szevén, Sztrazsilovszka 1.
 Musicki Milorad, Zselyeznicska 36.
 Sarbak János, Kralya Alekszandra 10.
 Sasek Márton, Ustavska 13.
 Stolics Szava, Szerlicseva ul. 1.
 Vitéz István, Futoski put 72.
 Vladimirovics Ljubomir, Trg Oslobogyenya 6.
 Apollo udvarban.
 Isajevics Dimitrije, Kralja Petra ul. 3.

Fotó kidolgozás

Nádichnál, Futoški put 24.

Francia és angol női-szabóság

Almássy Ferenc, Kralya Petra ul. 30.

Hangszerész

Schade Adám, Futoski put 38.

Írógépjavitó-technikus

Body Pavle, Futoski put 37.

Kályha és takaréktűzhely

Ing. Viskiák, Futoski put 92.

Cocek Lajos, Futoski put 21.

Kárpitosok

Fehérváry Géza, Vilzonov trg 6.
 Hegedüs István, Kralja Petra 5.
 Krausz Géza, Kr. Alekszandra 3. Dimovics ház.
 Tóth és Slemender, Kralja Alekszandra 9.

Képkerepező

Martinko, Kralja Petra 19 és Futoski put 22.

Kerékpár, varrógép és javító műhely

Engl i Drug, Futoski put 8.
 „Jung” Szuszedszki Pfaff Ierakat, Safarikova 9.
 Fiser Pavle, Futoski put 25.
 Hegedüs Mátyás, Knjeginye Zorke trg 19.

Koller- és láskauzlet

Fink B., Nyegoseva ulica 4.

Könyvkötészet

Olcsón és gondosan dolgozik Futoski put 24.

Lukszus-sütőde

Giric János, Arse Teodorovicsa 22 és Katoliczka porta. Lukszus sütemények és kétszersültek betegeknél.

PÁLICS JÓZSEF, Steve Stevanovića 4.

Mészáros és hentes

Klínc István, Kralja Matije ul. 25 és Alexa Santicsa 25a.

Motor és dinamó javítás és tekerés

Neurohr Elemér, Petra Zrinjska 32.

Műköszörűs, késnemű, nikkelező

Hoschek Ferenc, Dunavska 21.

Mindennemű tűzifa és épületanyag

Pacik István és Fia, Piroški put, tel. 28—10.

Női kalap

Maison Anci, Kralya Alekszandra 15.

Nőikabát-konfekció

„Edison”, Kralya Petra 27.

Orás, ékszerész és javító

Havran Jovan, Trg Knjeginye Zorke 14.
 Vujkovic József, Zselyeznicska ul. 59.
 Weisz Jenő, Futoški put 37.

Paplankészítő

Kiss Antal, tul. Milan Vlcek, Njegoseva 17.

Rádiójavitó

„Radiofon” F. A. Gauss, Futoski put 47.

Rézműves, pálinka-kazános

Szabadi Béla, Temerinszka 17.

Rövid és divatúru

Perepatics Pavle, Futoski put 27.

Orendi Edmund, Jevrejszka ul. 11.
 Hardi Károly, rövidáru és előnyomda, Piroška 3.

Szabókellékek

„Pribor” Schubert László, Jevrejszka 9.

Sapkakészítő nagyban és kicsinyben

„WOLGA”, Futoški put 14.

Speciális gyermekruha szalon:

Papp József, Kr. Petra 15., udvarban, ajánlja fehér és sötétké matrózruháit.

Szücs

Urosevics Nikola, Miletityeva 6.

Töltőtollszár és mérnöki műszerek javítása

Sztójánovics Zsarko, Apollo udvar.

Vas, fémcsztergályos, henger és fogaskerék kidolgozó műhely

Glazer Aleksander, Petra Zrinjskog 63.

Villany és gőzondolálás olcsón

Lehockynál, Jovana Subotica 23.

Villanyvilágítási és motorberendezési vállalat

Pataki Béla, Futoški put 27.

Vízvezeték, csatornázás és villany vállalat

Breuer Sándor, Laze Telecskog 12.

Petrovgrad

Rádió kereskedés, javítás és szerelés

„Radiofonia” Hajdek Robert, Kr. Alekszandra 4.

Üveg és porcellánáru, képkerepezés

Kopp Károly, Obala Princese Jelene 3.

Férfi szabóság

Rusival Vilmos, Brigadir Risticza 24.
 Valucsek és Zimmermann, Kr. Alekszandra 17.

Férfi és női szabóság

Urbán Zoltán, Knez Arsena 2.

Női fodrászat

Berger Laci, Föucca.

Mészáros és hentes

Glaug József, Kralya Alekszandra 32 és Brig. Risticza 18.

Cipészek

Szalay Dezső, Svetosavzka 1.

Kárpitos

Markovics L., Obala Princese Jelene 11.

Női kalapdívat szalon

Diener Stefica, Princa Djordja 5. (Zárda mellett)

Sztári Becsej

Autójavitó és garázs

Schumacher Dezső.

Női fodrász tartóshullám

Zavargó Irén

Velika Kikinda

Autó-motor javítás és átalakítás

Herfer József, Nemanjina 8.

Női fodrászat és parfümeria

Schönberger Irén

Cukrászda

Hockban Jakob, Segyakov ház, korzó.

Gyapjufutó és kötőde

Löschinger Károly

Meghívjuk Önt Temerinbe szabadtéri előadásra!

Június 29-én, Péter és Pál napján a Temerini Sportklub sportterében, este 9 órai kezdettel a szabadban felállított színpadon színtre kerül Kálmán Imre világhírű operettje, a

Csárdáskirálynő

MINDENKINEK MEG KELL NEZNI!

Étkezni a pályán lehet. — Helyárak: 15, 12, 8, 6 és 3 dinár személyenként.

Házasság

Jómegejenesű elvált 34 éves fiatalember, 8.000— dinár készpénzzel, ismeretséget keres idősebb özvegy vagy elvált asszonnyal házasság céljából. Ajánlatokat „Hívát ember” jellegűre a kiadóhivatalba kérek. 1885

Állást keres

Soffőr, 10 éves bizonyítvánnyal állást keres. Filip, Noviszád, Cara Nikolaj ucca 25. 1874

Kiadó

Kiadó mészáros- és hentesüzlet, teljes berendezéssel. Bővebbet: Futoski put 70. sz., a háztulajdonosnál. 1817

Szép új házban 1 szoba, konyha és spájz kiadó. — Ravanicska ucca 33, Nagy Liman. 1886

Kiadó egy uccal szoba előszobával. — Maszarikova ucca 13. 1886

Fizessen elő a Reggeli Újságra

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1— dinár, NAGY BETŰS 2— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12— dinár

A keretes hirdetések ára hasábmilliméterenként
1. a hirdetési oldalon 0 80 dinár
2. a szövegrészben 2 50 dinár.

Többszöri hirdetésnél ismétlődést engedményt adnak, az állástkeresők pedig 50% kedvezményben részesülnek. — A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

A hirdetések ára kisebb megbízásoknál előre fizetendő, vidékről beküldhető postabélyegben is

Hirdetéseket a másnapi lapra este 6 óráig, szombaton délután 4 óráig vesszünk fel

Kereslet

KIFUTÓ FIUT teljesz Arbort, Futoski put 7. 1889

Kifutófiu saját kerekénárral, azonnali beépítésre kerestetik. — Vase Pus brka ucca 5. 1887

Mindenféle

használt hangszert, jó állapotban, megvételre keres Dudás Mihály, Kula. 1868

Használt, de jókarban levő tejjárberendezést keresek megvételre. Ajánlatokat „Tejjár” elige alatt a kiadó továbbít. 1843

Eladó

Jókarian levő használt **irodai** bútortanús áron eladók. „Technika” irodai ávitó m hely, Noviszád Zselezniczka 41. Telefonszám 3331. 255

INGET, PIZSAMAT

ingszalomban készíttesson!
SZUBOTICA
Srnolszka ucca 1.

Ne dobja el használt isholakönyveit

azokat jó áron eladhatja **VIG könyvkereskedésében Szubotica** 184

Autó eladó. Renault, Vivat stela, 30.000 km. befutott, 6 üléss csukot, 6 ci inderes. Esetleg 2 tonnás teherautóval becsereném. Monašević Duša, Noviszád, Pasiceva 9. 1852

Vegyén

Cipő

Noviszád, Kralja Petra 25.

Eladó egy jégsekrény és pult utányos áron. Ugyanott hentesüzlet kiadó — Müller Jakabné, Petrova 30. telep. 1880

Két darab Kräner tenyésztéséből való, 15 hónapos tisztavérű Berkshire kan, oléon eladó. Piroš-u 65. 888

Permetező, eredeti francia „Vermorel”, szőlő- és fapernetezéshez **kapható Barzel** vaskereskedésben Szubotica. 180

Különféle

Tartós plissé minden nagyságban, va amint endi, azzur, ombáthuzás „Edisonnál”, Kralja Petra 27. 1867

Mészárosoknak

és háztartásoknak jégsekrényt jótállással készít Ujváry Ferenc, Temerin. — Arjegyzéktingyen küld. 1800

„Meza” étterem, Szubotica, Szokolszka ucca 3, kellemes nyári kerthelyisége meggyit nyári hónapokra étel szerinti kenyereket reggeli, ebéd és vacsora 330, ebéd és vacsora 330, ebéd (4 táli) 7 vacsora (3 táli) 5, változó oszóna 2, reggeli káva din. 182

Szubotica kiadóhivatalának minden nap reggel 1/2-9—2-ig és délután 5—7-ig tart hivatalos órákat

Zsák - zsineg - ponyva - ponyvaszövet kéveköttető (sisal)

Julaszőnyeg és jutafutók a legelőnyösebb áron beszerezhetők

Kleer Károlynál

Noviszád Temerini ucca 22, Telefon 30-53. 1608

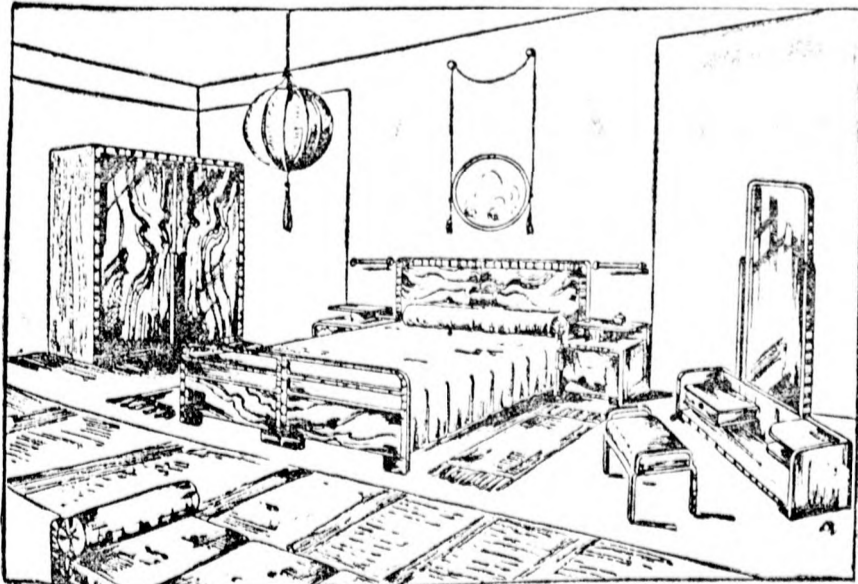
Kérjen árajánlatot!

ISMÉT FELSOROLJUK

ajándéksorsolásunk valamennyi tarayát!

Részvétel díjtalan, gyűjtsön 100 szeivenyt. (Második oldalon)

Egy teljes modern hálószoba berendezés:

1 nagy ruhaszekrény, 2 összeépített kettős ágy, 2 éjjeli szekrény, 1 toa ettükör. Valamennyi butor kaukázusi diófából készült, a legmodernebb technikával: keresztbe enyvezett lemezekből, elsőrendű száraz anyagból, legújabb divati csontvasalással. Az ajtókon sárgaréz toáspant van, a tükör finoman csiszolt vastag üveg. — Az egész berendezés magassfényűre van polírozva.

Értéke 6000 din. Gyártja:

Karbíner Fiai butorgyára, Noviszád, Zselezniczka 84-86

Egy darab falikép

művészi reprodukció aranyozott blondel rámban, a nyerő választása szerint. — Körülbelül 52x130 centimét. nagyságban.

MARTINKO ANDRIJA

Noviszád, Futoska 22. sz m alatti üveg, porcellán, háztartási és zománcd nyáru üzletéből, dusan felszerelt raktárból és speciális káncokerető műhelyéből

Egy háromszemélyes „Futurit” reggeliző készlet

Egy konyhamérleg 10 kg.-míg

Egy garnitúra kávéskanál készlet dobozban

SZENES-VASÁRU

háztartási cikkek, fürdőszoba berendezések és vendéglői cikkek kereskedéséből. SZUBOTICA

Az ujonnan és modern kényelemmel berendezett **Szioboda** nagyszállóban díjtalanul vendégül látunk 1 személyt egy héten át.

Lakás. kítűnő reggeli, ebéd és vacsora jó kiszolgálással. A nyerőnek ezenkívül ingyen strandjegyet adunk erre az időre

A szép Simongáthy-lányok

A Reggeli Ujság REGÉNYE

IRTA: FALVAY ANDOR

Most már nem lehetett megállítani Orbán szóáradatát. Elmesélte mindazt, amit látott és tapasztalt. Olyan színes és káprázató képet festett szavaival a látottakról, hogy az özvegy is szédülni kezdett bele és nem bírta megállítani, félbeszakítani, pedig nagyon szerette volna.

Orbán így fejezte be előadását:

— Mert Váraljai János olyan szívbéli gazdája a simongáti birtoknak, hogy jobb kezebe nem is kerülhetett volna az az áldott föld... Szegény boldogult tekintetes urunk se viselte úgy a gondját, mint ő... Nem is mondhatok mást róla, minthogy áldja meg az Isten érte!...

Csend volt. Az özvegy lehajtotta fejét.

Hosszabb idő kellett, amíg ennyit tudott mondani:

— Nincs ebben semmi esodálatos, Orbán...

— Nincs? — kérdezte meglepődve a vén szolga.

— Hiszen a maga birtokának viseli a gondját... Hiszen az övé a szép Simongáthy-birtok... Megvásárolta tőlem... Hát illik, hogy a gondját viselje...

Orbán felugrott és szenvedélyesen mondotta:

— Hát ez nem így van, tekintetes asszony... Tessék elhinni, hogy nem így van... Ott jártam és a saját két szememmel láttam, hogy nem így van!

— Miről beszélsz? — kérdezte az özvegy, de nem mert Orbánra nézni!

— Tudom, hogy a birtokot Váraljai János megvette... Csakhogy nem azért vásárolta meg, hogy az övé legyen...

— Ugyan miért? — kérdezte gúnyosan az özvegy.

Erre már Orbán se tudott felelni. Egyenesen nem merete kimondani azt, amit gondol és amit a szíve érez. Annyit ő is értett a magasabb diplomáciából, hogy vannak dolgok, amiket nem szabad nyíltan és őszintén kimondani, mert éppen az ellenkezőjét érzük el vele. Azt is érezte, hogy sokszor a kevesebb több, mint a sok. Vigyázni kell minden szavára, amit most mond, nehogy őrontsa el és tegye tönkre két ember életét, aminek pedig helyes utra terelését talán éppen az ő kezébe tette le a sors és a véletlen.

Csendesebb hangon így szólt tehát:

— Erre nem tudok felelni...

— Ugye, hogy nem tudsz? — kérdezte szomorúan az özvegy.

— Én csak azt tudom, amit láttam, tekintetes asszony... De tessék megengedni, hogy befejezzem beszámolómat... Mert még nem mondtam el mindent...

— Azt hiszem, már nincs olyan, ami érdekelhet...

— De van, tekintetes asszony... Mert el kell mondanom azt is, hogy Váraljai János még most is a Bagolyvárban lakik... Hogy egyetlen napra nem költözött a kastély falai közé... De azért a kastély, a park, minden olyan, mintha ünneplőben volna... Mindennap olyan... Most is olyan volt, amikor én jártam ott, a magam szemével láttam... Mert a simongáti kastély valakit vár... Valakit, akinek egyszer mégis csak el kell oda jönnie...

— Talán el akarja adni Váraljai, — mondta zavartan az özvegy.

— Megkérdeztem tőle és azt felelte, hogy nem... és hogy az a kastély Váraljai Jánosét várja...

— Megnősül Váraljai? — kérdezte ideges kíváncsisággal Simongáthy.

— Vagy igen, vagy nem... De az a kastély nem lesz másé, mint Váraljai Jánosé tulajdona...

— Hát ez meg milyen beszéd! — pattant fel az özvegy.

— Ő mondta így nekem... ő Váraljai János... és még valamit mondott... egy üzenetet, amit hozzak el Pestre...

— Nem érdekel... Nem vagyok kíváncsi semmiféle üzenetre... Nekem ne üzengessen Váraljai... — járkált fel és alá a szobában Simongáthy.

— De én megígértem, hogy átadom az üzenetet... Tessék meghallgatni, tekintetes asszony! — kérlelte szelíden Orbán.

— Semmit nem hallgatok meg! — mondta halkán az özvegy, de mozdulatlanul állva maradt.

— Nem sok az egész, — folytatta Orbán aki nem hagyta magát elnémitani. — Csak ennyi, hogy valakit vár a régi Simongáthy-kastély... valakit, akinek egyszer mégis el kell jönnie...

— Hát nem megyek, tudod?! — szólta el magát az özvegy. — Nem... nem és nem... Leült és könnyekben tört ki.

Orbán csendesen nézte. Okos, öreg esze megérezte, hogy most már kezd a dolog egyenesbe jutni.

Ezen az estén Simongáthy is sokáig sé tálgatott a Mária uccában Orbánnal együtt. Nem akart lefeküdni, nem akart a leányival lenni, de még Eszter társaságára sem vágyott.

Orbánt azért vitte magával, hogy részletesen elmondja mindazt, amit látott. Minden kis tanyáról, kutról, fáról, buzatábláról, virágról meséljen el mindent. Orbán olyan boldogan mesélt, hogy ő se vették észre, milyen késő éjszaka lett, amikor hazatértek.

Orbán kezét csókolta az özvegynek, amikor bucsut vett tőle a hálószoba ajtajában.

Teljes gőzzel előre!

Természetes, hogy Luca is kivallatta a vén Orbánt, mi mindent látott és tapasztalt Simongáton.

— Nem kíváncsiságból kérdezem öreg, — cirógatta körül Orbánt, hogy szóra bírja. — Hanem tudod, hogy nekem kell gondolkodnom az egész család helyett. Már csak azért is, mert sürgősen férjhez akarok menni... éppen ezért mindent tudnom kell! Még a látszólag jelentéktelen dolgokat is...

Orbán maga is egy véleményen volt Lucával nem titkolózott tehát, hanem részletesen elmondott mindent.

— És Ida mama mit felelt erre? — kérdezte mohón a leány.

— Semmi különösezt, — mondta Orbán. Luca kis ideig gondolkozott, aztán mosoly szaladt az arcára.

— De hisz ez gyönyörű! — ujjongott. — Sokkal jobban mennek a dolgok, mint a

54
hogy reméltem. Most már tudom, hogy miért sétáltatok olyan sokáig az éjszaka... Most már tudom...

— Simongátról beszéltünk. — mosolygott ravaszul Orbán.

— Ha nem is mondd, akkor is tudnám. Aztán bohókás komolysággal így szólt sajátmagához:

— Luca kisasszony, még egy feladat teljesítése vár magára... Nem csak a Simongáthy lányokat kell főkötő alá juttatni, hanem a Simongáthy mamát is férjhez kell adni... Nem baj! Ezt is vállalom!... Egy ilyen gyönyörű asszonyt, mint Ida mama, nem lesz nehéz férjhez adni...

Alig várta, hogy délután Lygyen, amikor tanácskozássra ül össze fegyvertársával, Tiborral és Verával.

Közölte velük a simongáti ut titkos credményét, de azt is hozzátette:

— Én rögtön küldök egy névtelen levelet Váraljai Jánosnak... Elvégre, ha a t akarja, hogy Ida mama az ő felesége legyen, ne várja azt, hogy az én anyukám kérje meg az ő kezét.

A másik kettő is helyeselte ezt a tervet. Luca rögtön meg is fogalmazta a névtelen levelet, amely így hangzott:

„Mélyen tisztelt Váraljai ur!

Rég elmúlt már az idő, ha ugyan volt is ilyen valamikor, amikor még sül-galambok repültek az ember szájába. Az tán meg ne tessék elfelejteni azt sem, hogy ki mint vet, úgy arat. Végül pedig felhívom szíves figyelmét arra, hogy ha valóban szerelmes tetszik lenni, csak nem kívánja, hogy az inádot nő kérje meg az ön kezét?... Nem félri az, aki az első akadály után meghátrál... Ha én férfi volnék, bebizonyítanám, hogy még is az a valaki lesz a feleségem, akit én akarok... Még abban az esetben is, ha ő tiltakozik... Már én csak ilyen lennék... És magának sem mondhat ennél jobb tanácsot, mélyen tisztelt Váraljai ur az ön ismeretlen jóakarója!

A levél is megnyerte a másik két szövetséges tetszését.

— Az irodában legépelem — mondta Luca — és aláírás nélkül elküldöm Váraljai címére... Remélem, felgyújtja egy kicsit a hűségét és kitalálja, hogy mit kell cselekednie...

— Igen, igen — szólta halkán Tibor —, ez nagyon helyes... Csak azt nem tudom, mi szükség van erre?... Miféle összefüggésben áll ez a mi tulajdonképpeni célunkkal?

Vera úgy elkezdett kacagni, hogy könnyes lett a szeme.

— Tibor, maga egy angyal... Olyan ártatlan, mint egy valóságos angyal! — ismételte többször is egymás után.

A fiatalember zavartan kérdezte:

— Miért tetszik gúnyolódni velem?

— Verának tökéletesen igaza van, — szólalt meg szigorúan Luca. — Én azonban erősebb kifejezést használnék... Tibor, hát nem bírja kitalálni, hogy mi szükség van erre?

(Folytatjuk).